

Förord

Försöksåret 2011

För andra året i rad hade vi en hård vinter. Vi fick snö i ett par omgångar redan i november. Den 24 november började det snöa ordentligt och denna snö låg på många håll kvar ända till mars. Dessutom blev det ordentligt kallt under långa perioder. Detta satte givetvis sina spår på de höstsådda grödorna. Vintern 2009–2010 var det främst höstspannmålen som tog stryk, medan det var höstrapsen som utvintrade i stor omfattning vintern 2010–2011. Man såg tydliga skillnader mellan såtidpunkter, men även mellan såmetoder. Tidig sådd gav i regel bra övervintring, medan sen sådd oftast fick till följd att rapsen fick köras upp våren 2011. Det var också ett år då plöjning inför rapssådden var positivt för etablering och övervintring.

Vårsådden blev något senare än normalt, men gynnsamt väder under april, maj och juni gjorde att grödorna utvecklades mycket bra. Inte minst gällde det sockerbetorna. Trots en icke allt för tidig sådd täckte många betfält raderna redan en vecka in i juni.

Var vädret gynnsamt under våren så kan man lätt konstatera att juli och augusti var allt annat än gynnsamt ur vegetations-synpunkt. Osedvanligt mycket regn och få soltimmar tog bort en del av de toppskördar som man hade förhoppning om i slutet av juni.

Trots allt blev mängden skörd ganska bra i de flesta fall. Man blev främst överraskad av att en del rapsfält som såg ganska bedrövliga ut i början av april gav bra skörd. Det som blev det stora problemet var att kvaliteten på många skördar var väldigt dålig. Främst gäller det falltal på brödsäd och att maltkornet inte uppfyllde bryggmästarnas krav på kvalitet, mest beroende på missfärgade kärnor orsakade av fusariumangrepp.

I skrivande stund ser sockerbetsskörden ut att bli riktigt bra. Kanske blir det en riktig topplacering i närheten av rekordåret 2009? Ni som läser detta har antagligen facit. Fick jag rätt?

Nyheter i försöken

Under året skedde en förändring av ogräsförsöken i spannmål. Varje försök riktades mot något speciellt ogräs. Vi hade t.ex. försök riktade mot losta, vitgröe respektive engelskt rajgräs i höstvetete.

En utveckling av försöksserien med såteknik och utsädesmängd i åkerbönor skedde.

Höstkornserien med kvävegödsling utvidgades med försöksled med höstgödsling.

I höstraps fick vi till stånd en ny försöksserie mot Phoma (torröta) med både höst- och vårbehandling.

Utveckling av ett höstrapsförsök våren 2011. Första bilden är tagen den 25 februari. Då finns en hel del gröna blad. Nästa bild visar hur vårvintern satt sina spår och inte mycket grönt syns i fältet. Rapsen var sådd i "rätt" tid och utvecklades trots allt bra. Sista bilden visar försöket den 11 maj. I försöket blev skördarna över 5 ton per hektar!

Betning av försöksutsäde

Under en mycket lång följd av år har det på nuvarande Lantmännen SW Seed i Svalöv funnits en bred kompetens inom ämnena praktisk fröpatologi och fröteknologi. Kompetensen har varit starkt knuten till en person, nämligen Toma Magyarosi. Denne vetenskapsman har gått i pension under 2011. Under Tomas ledning har allt försöksutsäde till våra sortförsök betats under många år. Verksamheten har haft rykte om att ha mycket hög kvalitet och hög servicegrad.

Efter Tomas pensionering var inte Lantmännen intresserade av att fortsätta tillhandahålla denna, för försöksverksamheten, så viktiga tjänst. Ett vakuum uppstod. Vem var beredd att starta upp en sådan verksamhet? Diskussioner har pågått under flera år och under 2011 började situationen bli akut.

Hushållningssällskapet Malmöhus och HUSEC sammankallade till ett möte våren 2011 för få igång en beslutsprocess om betning av försöksutsädes framtid. Mötet mynnade ut i att Hushållningssällskapet Malmöhus fick i uppdrag att undersöka möjligheten att starta en betningsverksamhet vid centrat i Borgeby.

För att göra en lång historia kort kom Hushållningssällskapet Malmöhus fram till att man kunde tänka sig att bygga upp ett kompetenscentrum för fröteknologi och betning. Verksamheten kommer under 2012 att ledas av Toma Magyarosi med hjälp av personal på Hushållningssällskapet. Successivt ska kompetens överföras från Toma till en yngre generation. Första uppgiften blir att beta försöksutsäde till sortförsöken i vår-oljeväxter för hela landet våren 2012.

Nya försökslokaler i Borgeby

Hushållningssällskapet Malmöhus har under många år haft en del av sin fältförsöksverksamhet lokaliserad i ekonomibyggnader i anslutning till Borgeby slott. Lomma kommun köpte dessa lokaler av en stiftelse och ville själv utnyttja dem.

Hushållningssällskapet ställdes då inför uppgiften att finna en ny lösning för avdelningen

för Odlingsutveckling, vilken inrymmer fältförsöksverksamheten och bl.a. markkarteringsverksamheten.

Den enda rimliga lösningen var att bygga nya lokaler. Dessa stod färdiga till sommaren och invigdes med öppet hus den 16 september.

Per-Göran Andersson

Öppet hus vid de nya försökslokalerna på Borgeby. Här kommer också den nya verksamheten med utsädesbetning och fröteknologi att bedrivas.

Skåneförsökens hemsida

Mycket information om årets försök finner du i denna skrift. Ännu mer kan du hitta på Skåneförsökens hemsida. Gå in på

www.skaneforsoken.nu

och bekanta dig med den information som finns där om enskilda försök.

Tack!

Ett stort tack till alla som på olika sätt medverkat till Skåneförsöken 2011. Det gäller försöksvärdar, försökspersonal, SLF och andra finansiärer, försöksringar, andra samarbetspartners och inte minst ni som bidragit med material och artiklar till denna skrift.

Nedanstående företag har tillsammans bidragit med en miljon kronor till de regionala försöken. Ytterligare drygt en halv miljon har vi fått från Hushållningssällskapen.

Det är oerhört viktigt för oss att få detta stöd! Samtidigt visar det att det både finns ett stort intresse för vår verksamhet och att resultaten kommer att användas av många. Värdet av allt slit med tidiga morgonbehandlingar i växtskyddsförsöken och allt helgarbete på grund av det besvärliga skördevädret 2011 ger då långt mer än bara resultat i försökspublikationer.

AB Hallands frökontor

AB Johan Hansson

AB Strängnäs Valskvarn

AB Västerbottens Fodercentral

Dalviks Kvarn AB

Farina AB

Forsbecks AB

Hörby Lantmän

Kalmar Lantmän Ek. för.

Kristianstadsortens Lagerhusförenings Ek. för.

Lantmännen Ek. för.

Lovanggruppens Handelshus AB

Svenska Foder AB

Södra Åby Lokalförening

Tyringe Lokalförening

Vallberga Lantmän

Varaslättens Lagerhus Ek. för.

Värmland AB

Diskussioner förs också med övriga företag inom branschen och överenskommelser inför 2012 finns redan med ytterligare ett antal företag.

För Skåneförsöken

Arne Ljungars

Hushållningssällskapet Kristianstad

Per-Göran Andersson

Hushållningssällskapet Malmöhus